

Makfa ar peefubtiſchanu
par paſti:

par gadu 1 rub. 60 lap.
" puſgadu 85 "

Makfa beſ peefubtiſchanas
Rihgā:

par gadu 1 rub. — lap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. w. teel iſdohts feſt-
beenahm no p. 12 ſabtoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plateš, Mahjas weefa ihpaſchneekš nu apgahdatajš.

Mahjas weefis iſnahł ween reiš pa nedetu.

Makfa
par ſtudinaſchanu:

par weenas ſleijas ſmalta
rakſtu (Petit)-rindu, jeb
to weetu, to taħda rinda
eenem, makfa 10 lap.

Kedafzija un eſpedizija
Rihgā,

Genš Plates bilſchu- un
grahmatu- drulatawā pēe
Beħtera baſnijas.

N. 51.

Seſtdeenā 18. Dezember.

1876.

Veħdigais ſchi gada Mahjas weefa numuris tiks peektdeen, tai 24. Dezemberi iſdohts un buhs jow no pulkſten 10 preekſch puſdeenos dabujams.

Raportis.

Saunatahs ſinas. Telegrafa ſinas.
Geleſchſemes ſinas. No Rihgas: Wiſjemes gubernatora lunge uo
Beħterburgas pahrbrauzis mahja. No Silaſcheem: Pahr ſtoħlas buħſchanu.
No Beħterburgas: Breefmigs ſleplawa. Pahr ſalu. No Charlomas: pahr
jauu-etaiſito ſurmeħmo ſtoħlu. No Odejas: pahr ſudraba un kapara ſi-
las-naudas truhkumu un leelu dahredibu. No Kowkaſa: pahr Tawaru doħ-
mahm un kaupiſchanahm. No Amur-as: pahr ſlittu gadu un updens-pluħbeem.
Abreĵemes ſinas. No Bahzijas: Bahzu leiſara troħna-runā walſis
ſapulze. No Londones: pahr ſiweſchu kara-pullu eelſiſchanu Turzija. No
Italijas: Wiſcheli runā walſis-ſapulze. No Rohmas: Napoleona deħš pah-
weſtu apmelejis. No Meapeles: pahr ſlepenā beedribu. No Afritas: pahr
Abſcherijas muħamedanu riħloſchanahm.
Zahš joeneħrojamaħ maſchineš. Dreefmu-roħtas IV. un V. dala. Sihł
noſtumu iſ Rihgās. Atbildes. Peelikumā: Relaimiga Amalija. Wiħ-
leſiba un becaħdums. Graubi un weedi.

Saunatahs ſinas.

No Rumenijas. Rumenijas politikas wiħri tura leelaš ze-
ribas, ka konferenzei iſdoħſchotees meeru nodibinaħt un ſchiħš
zeribas ir tiſ ſipras, ka par Rumenijas naudas-papiħreem
ſahł augſtaku tirgu maſjaħt, jo tad kaħdai walſtei karſch gai-
dams, tad winas naudas-papiħri arweenu kriħt zenā. Pahr
karu nu gan, tā nupat minejam, Rumeniija nebaidahš, bet
zita leeta tagad winas politikas wiħreem dara galwas groħ-
ſiſchanu, un ſchi leeta ir ſchiħdu leeta. Proħti no Parihſes
atnahluſchas ſinas, ka nodohmajuſchi konferenzei Konſtantinopelē
preekſchā liħt, ka Rumenijas ſchiħdeem buħtu taħdas paſchas
teeſibas atļaujamas, kaħdas ir ziteem Rumenijas pawalſtneekem.
Rumeniija, kaš ſawuš ſchiħdinuš paſiħdama gan labi ſina, kaš
tad iſnahłtu, ja to atļautu, — Rumeniija nu baidahš, ka
konferenze nenahł winu ſchiħdu leeta pēe pahrſpreeſchanas;
turklahł ari Rumeniija ſcho leetu ne-eranga par kaħdu politikas
leetu, kaš uſ konferenzi no leelwalſtju weetneekem buħtu pahr-
ſpreeſchama, bet par walſis jaimneezibas leetu, kaš waldbai
paſchai japahrſpreeſch un nu peħz waijadſibas japahrgroħja.
Ja tomeħr ſchi leeta nahłtu uſ konferenzi preekſch pahrſpree-
ſchanas, tad Rumeniija to eeraudſitu ſew par paſemoſchanu.

No Bulgarijas. No Konſtantinopelē uſ Kuſtſchuku at-
laiſta pawehle, kaš deeſgan eewehrojama un ari eewehrota tiħš,
jo wina teeſcham ſtaħw ſakara at tagadeju politikas buħſchanu,
Proħti ta pawehle atnahluſe, ka tautas-gwardoš, kaš pa wiħu
Turzijas walſi teel ſaħahdiri, ari Bulgareem ja-eeſtahjahš
un tā ka iħ no 1000 wiħreeſcheem, kaš kara-erohſchus ſpeħj

neſt, deſmiteem pēe tautas-gwardoem japeedalahš. Kad nu to
Bulgaru ſkaitu, kuzi no 21 liħdi 36 gadu wezi, peenem uſ
kaħdeem 400,000 tad iſnahłtu 4000 Bulgaru, kaš ſtarp
Turku kara-pulkeem tiħtu iſdaliti. Kad atkal peenem, ka no
Bulgarijas muħamedaneem wiħu maſaki kaħdi 16,000 tautas
gwardu tiħtu ſtelleti, tad no kriſtigeem Bulgareem tiķai buħtu
ta zetorta dala, kaš Turzijas waldbai nekahdas breeſmas
newar padariħt ſawa maſa ſkaita deħt. Zaur ſchaħdu pa-
weħli Turzijas waldbiba griħ taħdu ſiķi iſdariħt, proħti Ģiro-
pai peerahdiħt, ka wina neween muħamedanuš, bet ari ſawuš
kriſtigohš pawalſtneekus liħdiģi uſ karu iſriħlo un ka kriſtigeem
Bulgari tapat ka muħamedanu Bulgari uſ karu ſataiſahš,
griħedami preekſch ſawas Turku waldbibas turetees. Ari naw
jaſchaubahš, ka Turzijai ne-iſdoħſees, kaħdus pahri tuħſto-
ſchu Bulgarus preekſch tautas gwardoem ſadabuħt, bet nedš
Ģiropa taħda leħttiziga nedš taħda weenteģiga, ka wina ſchaħdu
Turzijas iſriħloſchanu ne-iſmanitu.

Telegrafa ſinas.

Beħterburgā, tai 16. Dezember. Nā no tureenes laikarakſts
„Herold“ ſino, tad ſtarp Angliju un Kreewiju efoħt piħniga ween-
prahłiba. Ja Turzija preekſchkonferenzes ſpreedumuš nepeenemtu,
tad leelwalſtis ſawuš pēeſohlijumuš deħt pameera pa-ildſinaſcha-
nas uſ 14 deenahm, atſauttu.

— Keiſariſta augſtiba, leelſiħts Nikolajs Nikolajewiħſchš kaš
wezakajs, (kaš liħdi ſchim biķa ſaſlimis,) efoħt labahš.

No Berlīnes, tai 16. Dezember. Iſliħdiſinaſchanahš ar Turzijurah-
dahš arweenu ſchaubigaka palitt, jo wina (Turzija) negriħ neko
peenem. Nā teel ſinoħts, tad leelwalſtis, pirms winas no Tur-
zijas buħſchanahm atraujahš, griħ tai galigu preekſchliķumu doħt.
ſchodeen noteek ohtra konferenzes ſehdeſchana. — Ģreeķu wal-
diba ir pawehleuſe uſ karu ſataiſtees gataneem.

No Londones, tai 15. Dezember. Angku awiģe „Teims“ atģahđina
nopeetni Turzijai deħt pretoschanohš pret konferenzes pahrgroħſi-
juma preekſchliķumu. Ne Anglija ne ari žitas walſtis tad to
wareſchoħt no piħnigas bohja eeſchanas ģlahbi, un winai (Tur-
zijai) tad waijadſetu ar wairaleem eenaidneekem iſliħdiſinatees.

No Peras, 15. Dezember. Wiħbat-Paſcha ſazija wakar Ignatje-
wam wiħu konferenzes beedru Maħtbuħſchana: Turzija efoħt no-
doħmajuſe nēla nepeenem. — Veħdigā laiķa walda ſtarp Tur-
keem wawiſam kara-buħſchana. Starp Ignatjewu un Salisburi
ir piħniga weenprahłiba. Uſ lordu Elliotu greeſchahš doħmas,
ka tam ſlepenas nodohmas uſ riħloſchanohš.

Gefchjemes sinas.

No Rihgas. Lai 14tā Dezemberi zeen. Widsemes gubernatora lungs no Behterburgas pahrbrauja mahjās un tuhliit gubernijas pahrwaldišchanu usnehmis. — Widsemes kamerala teefas pahrwaldneekam, baronam Kampenhausenam, kà „Wald. wehstn.“ sino, ir Wifuschehligati dahwinata augsta gohdafihme, I. fchkiras Sw. Annas-ordens.

No Gikascheem. Zeenigee „Mahjas weefa“ lasitaji! Jums kà fchi raksta lasitajeem gribu pasinoht pahr fchejeenas dabu kà ari pahr prahta gaischibas stahwolli. Zuhš jaw, mihtee „M. w.“ lasitaji sinat, kà muhju un muhju kaiminu draudses dabas jautumi pahrjneeds wifu Widsemi. Uf Wahziju jaw mehs un tapat ari Zuhš newaram wifu no-eet, tadeht lai peeteekam ar muhju jautumeem, kuzi pa dalai ari preekfchejeem lihdsinajahs. Zuhš jaw ari to sinat, kà muhju widus teek no daudseem apmellehts. Kad nu muhju widus tã ar dabas jautumeem ir isgresnohts, tad warbuht dascham nahlfees prahta jautah, waj ari muhju apgaismoschanas stahwolli peelihdsinajahs muhju dabas krafschaumam. — Bahr to nu runajoht jafaka, kà tas gan naw wifai augsts, falihdsinajoht ar jo apgaismoteem wideem. To gan mehs newaram faziht, kà mums ffolhlu nebuhtu, jo muhju Krimuldas draudsei, isnemohht Gikaschu walsti, ir katrà pagastã fawa ffolhla, bet ar mahzibas pasneegschanu waretu dascham ffolhlotajam wairaf weiktees. Kas pee tam wainigs, waj truhstã laba prahta uf mahzifchanu jeb waj nesinafchana pee tam kawe, to nu negribu isfchirt, bet drohfschi zeru, kà ar katru deenu wairaf uf preekschu tiksim, ja kates zihthahs fawu peenahkumu pehz eespehichanas ispidiht. — Dseedafchanas beedriba, kã dsird, ari esohht pee mums gribejuse eerikletees, bet wina esohht ar tahdu wahjibu fahrgufe, kã daschdeen kweefchu wahyva ar melneem graudeem, kas tohs baltahs lihds famaita. Zh-pafchi, kã zitõs apgabaldõs, no konzertehm un teatera israhdičhanahm muhju widu neta nesina. Kad pahr to fahrl runaht, tad wifu brihnahs, un tahdu, kas jaw pee minetahm buhšchanahm kaut tur dalibu nehmis, eeranga par tumfoni. Sche nu warat manihht, kahdi mums tee tumfoni un kahdi tee gaismas draugi. Ari laika-rakstus muhju widu gauschi mas pasihst; bet tomehr ko lai pahr wezu buhšchanu daudf peeminam, lai gan faka: „Wezs labi lez,“ bet pee mums tas tã naw, jo mehs jaw gaidam jaunu, kas neproht lehht, bet warbuht ar wehja-fpahneem skreet un gaismu platihht. Redsehs kurfch nu winnehs, waj wezais jauno, waj jaunais wezo. — Bet tagad, mihtee lasitaji, jums gribu wehl to eewehrojama buhšchanu pasinoht. Kã jaw peemineju, tad Gikaschu walstie naw paschafawas ffolhlas; wina ir peedalita pee Bih-rineem. Gikaschu walstis behrneem nu ir kahdas 15 werstes ko eet, kamehr tur noteek. Waj tur naw deesgan ko staigahht? Buhtu gauschi wehlejams, kã wina paschi few fawã walsti ffolhlu eegruntetu. — Gikaschu walsti gan fchini rudeni kahds gruntineeks Dabre fawã mahjã ffolhlu eerikteja; bet fchini ffolhlã walstis behrni, kas wehl nemaš naw ffolhlã bijufchi, neteek peenemti. Peeminetã ffolhlã pasneeds wairaf Kreewu un Wahzu walodas stundas un tadeht ari teek tahdi behrni usnemti, kas jaw ffolhlã kahdus gadus ir bijufchi. Par fchihš ffolhlas ffolhlotaju tika peenemts Waldusa lungs, kas fawu mahzibu nupat eeksch ffolhlotaju seminarijas Walkã beidsis un no ekfameka komisijas labu atestati dabujis. Zeen. Waldusa

L. esohht bijis Trilate kahdã ffolhlã jaw par kandidatu, kur winfch, kã no dascheem Trilateescheem dsirdēju, sohti dedšigi esohht strahdajis; buhtu jawehlahs, kã winfch ari muhju starpã ar tahdu paschu dedšibu strahdatu un uf tam peepalihofetu, kã ta tumfibas muza tiktu reis apgahsta. Sawu rakstu beig-dams issauzu „augstu laimi“ zeen. Waldusa lungam un Dab-res gruntineeka tehnam, kã lai wina nepeekustu muhju widu gaischibas starus isplatiht, pirmahs zaur fawu ruhwigu, ne-peekusdamu strahdaschani un ohtrais pee ruhmes neleegschanas, kã waretu wairaf behrenus usnemti. Peeminetã ffolhla tika tai 19tã Oktoberi atklahta. Lai aug ari Krimulda prahta gaischiba, to no firds wehlahs J. Brodel.

No Behterburgas. Beidsamãs Nowembera mehnefcha deenã nahja Behterburgas teefu preekschã atgadijums, kuru ismellejoht jaunu noseegumu atklahja. Atgadijums bija fchahds: Kahdam Behterburgas kaufmanim, F. lungam, tai 1mã Nowemberi 1875tã gadã nosuda 488 rubli. Dohmas pahr sag-fchani greefahs uf F. lunga audsefni, kahdu 12 gadus wezu sehnu, wahedã Muano, kas no rihta bij uf ffolhlu aifgahjis, bet wakarã nepahrenahjis. Sehnam pehdas dsenoht dohmaja, kã tas buhšchoht pee kahda tabaku andelmana, kas tur kaimindõs dsihwoja. Polizistam, kas pehz sehna prašija, minetahs tabaku kuptschis nelahdu fklaidru atbildi nedewa un tika tamdeht uf polizeju aizinahhts. Kamehr polizistis fahka bohdi ismelleht, kã bohdes ihpafchneeks, wahedã Smirnows, eefkrehja blakus istabã un raudšija noschautees, bet fchahweens nebija nahwigs. Gewainohhts winfch nu tika wefse prohjam un kã winfch isteiza, kã winfch sehnu Muano esohht nokahwis un lihki mallas kambari paglabajis. Tur ari kahdã faktã sehna lihki atrada, turam bija kahjas nozirstas, lai winu kaste waretu eedabuht eekschã, un pee lihka ari fklaidri wareja redseht, kã sehns bija noschnaugts. Pee Smirnowa atrada no tahs F. lungam sagtahs naudas 477 rubl. 66 kop. un nokanta sehna sahbalã wehl 5 rublus. Tã tad nu pehz sagla mellejoht bija fplekawu dabujufchi rohla. Zeeti fanemtais Smirnows wehlah isteiza, kã sehns pee wina gribejis rewolweri pirkt; kad nu winfch, sehnu no pirfchanas gribedams atbihdiht, par rewolweri to augstu zenu no 50 rubleem prašijis, tad sehns leelu fchupu papihra-naudas iswilzis rahdidams, kã winfch fpehjoht aismalfahht. Smirnows nu sehnu usaiznajis uf zee-raschani un zeeeradams to eewedis kahdã weefnizã, bet kã wina nam isdewigs brihdõs neradahs, sehnam naudu is kabatas isdabuhht ahra. Ari kahdã wihnusi, kur Smirnows to eeweda, sehns sinaja fawu naudu paglabahht, un tika wakarã, kad abi uf mahjahm dewahs, Smirnowam isdewahs, sehnu minetã mallas stalf eekrahpt, kur winfch to noschnaudsis, fakapajis u. t. pr. Sewi attairnodams winfch fazija, kã winfch kã miglã buhdams, bes pilnas apšinas to esohht darijis, kã kã winfch ohtrã deenã nemaš fawu nedarba newarejis atmineht. Schahdã apdulščhanã jeb reibumã winfch nahjis zaur tam, kã kahdu fasti (wirumu) esohht ehdis, ko kahds pee wina fenaf dsihwodams students bija atstahjis. Mineto fasti nu Smirnows tai deenã pee tehjas peelehjis un to eedsehrufcham winam nelahga ap firdi palizis un bijis kã apdulis. Kahds leezineeks isfazija, kã winfch Smirnowa bohdi ismelledams, traufu ar mineto fasti atradis un to garadowojam eedewis. Tas nu fawu beedri usluhdõs waktšnamina uf tehju un fasti pee tehjas peelehjis; abi garadowoji palikufchi flimi, kã kã wineem bijis ja-eet pee polizejas ahrestes. Dakteru teefa fasti ismelle-

dama atrada, ka pee tahs bija klapt peelika kahda nahwiga sahle. — Bei wijakm schim dihwainakm buhschanakm, kas ar nelaimiga schna Mvano nonahweschanu jaweenotas, ari wehl japeemin Smirnowa dihwaina attaisnoschanahs. Kad kahds ahrste fazija, ka Smirnows teizis, ka winsch, no mantas-kahribas wahneems, sehnu kluzas eelas eewihlis, lai to tur naretu oplandht, tad Smirnows us tam atbildeja, jo winsch no mantas-kahribas esohht swabads, jo preeksch peezeem gadeem winsch esohht fowu mahju, ihpashumu un mantu atstahjis, lai waretu Troizkas-Sergejewa klosteri eestahtees un jawu dwehfeli iglahht. Tur winsch esohht flimneekus kohpis, nabaga tijibas zelneekus apdeenejis un pat par palihgu palizis flimneeku ustraugam un grahmatu krahtuwes pahrluhkam flimneeku nomā. Bei kahdas mantas-kahribas buhdams winsch wifai sahtigi dshwojis, nedf wihnu dshchris, nedf tabaku pihpajis, nedf kahrtis spehlejis, nedf weefibās gahjis, ne ar weenu pasihstamu nesatizees un no lohti wahjas baribas pahrtizis. Kad nu teefas preekschneeks peemineja, ka Smirnows ar kahdu Wilhelmini L. turoht jatikschanahs, tad schohs wahrdus tas par swehtneeku islihdamees Smirnows neko ne-eewehroja, bet atbildeja: winsch gan esohht prezejees, bet jawu seewu esohht atstahjis; ar Wilhelmini winsch dshwojohht kohpā, bet schij esohht bruhthgans un winsch ne-esohht schahs mihlotajs un ari newarohht buht u. t. pr. Teefas par sleplawu Smirnowu jawu spreedumu wehl nespreeda, pirms ahrstes nebuhs ismeklejuschi, waj Smirnows pee pilna prahta, un pirms minetais studentis, kas to sahti pee Smirnowa atstahjis, un tee diwi faslimuschee garadawoji nebuhs pahrlaufchnati.

Wehl no Pehterburgas. Ka Kreewu awise „Golos“ sino, tad no 1853scha gada fahsoht Dezemberi ne-esohht til stiprs fals bijis ka schogad tai 10ta Dezemberi, prohti tai deena fals 30 grahdi (pehz Neomira rehkinajohht), lai gan Janwara mehnesi daschu gadu wehl stipraks fals bijis, ta par peemehru tai 6ta Janwari 1860ta gada 33 grahdi, tai 4ta Janwari 1814ta gada 31 grahdi un tai 26ta Janwari 1868ta gada 38 grahdi. (Tas leelakais aulstums, kas peezedesmit gadu laika un warbuht ari pawisam Pehterburga ir peedshwohts. — Pee mums Baltija Dezembera fahkuma fals lihds 28 grahdi.)

— Kahda zita Pehterburgas awise („J. d. S. P.“) atrohdam nodrukatu to rakstu, ko Turzijas jaunais ministeris Saswets-Pascha islaidis par atbildi us Firsa Gortschakowa rakstu, kura teel isskaidwohts, kapehz Kreewija weenu datu no sawas armijas isrihlojuse us karoschanu. Kad nu Sasweta-Paschas mineto rakstu lasa un no Turzijas buhschanakm neta nesinat, tad buhtu jadohma, ka Turzijas waldba buhtu ta labaka wirs seme, kas neweenam jawam pawalsneekam negrib pahri darht, pehz kahrtibas un taisnibas dshenahs un ar wifceem grib meeru ustureht. Raksts pats ari teefcham smuki lasams, wahrdi jauki, bet kad tikai nebuhtu wahrdi, bet darbi! Tahda nu reis jaw ir Turku politikas wihru waloda: wahjibas un wainas nepeemineht jeb noleegt, wifu labu apsohliht, bet neta ne-isdarht. To ari Ciropas waldbas sina, ka Turzijas jauke wahrdi saprohtami un tamdeht ari minetais raksts winahm no leela swara nebuhs, tikai weena sina schis raksts eewehrojams, prohti eefsch ta teel issfajihst, ka Turzija ar wifceem spehkeem gribohht meeru ustureht un ta tad zerams, ka wina wairs til stingri nepretosees Ciropas leel-

walstju meera preekschlikumeem. Bet lai ar til dauds peeteef, no Turzijas sinodami runasim pahr tureenahs buhschanu plaschati.

No Charkowas. Ka „Golos“ sino, tad tur eetaisita kurlmehmo skohla. A. Prosorows un A. Bachmetjews, abi kurlmehmi uo dshimuma, jaw kahdus gadus ar weizibu mahzija kurlmehmohs. Kad wini bija skohlotaja eksamenti nolikuschi un palihdsiba wineem bija peefohlita, tad schee abi lungi eetaisija paschi us sawu rehkinumu kurlmehmo skohlu. Schi ir ta pirma kurlmehmo skohla Kreewija, kas us tahdu wihsi tikufe zelta. Neskohloto kurlmehmo skaitls Kreewija, ka minetee skohlotaju lungi wispahri aprehkinajusch, sneedsotees lihds 100,000. Kad nu ta no mineteem kungeem dibinata skohla, ka prohtams, tikai Charkowai nahks par labu, tad wini, lai ari kurlmehmeem zitās gubernijas waretu kahdu palihdsibu sneegt, ir nodohmajusch isdoht mahzibas grahmatu preeksch kurlmehmeem. Ahbize un walodas-grahmata preeksch kurlmehmeem (Kreewu waloda) jaw fastahditas un winau drufschana apsohlita. Kad wajadfiga nauda teel pasneegta, tad wehl ziti preeksch kurlmehmeem wajadfigi raksti tiks apgadati. Nowehlesim no sawas pufes Prosorowa un Bachmetjewa kungeem labu weifschanohs un pilnigu palihdsibu no ahrpufes preeksch tahda teizama zilwezibas darba. Wehs, kam waloda no dshimuma bijuse, newaram nemas pilnigi fajehgt, kahda augsta manta ir waloda, bes kuras ta fahohht zilweks nenahk pilnigi zilweku kahrtā; turpreti zitadi tas ir ar skohlotu kurlmehmo, kas pee garigas walodas nahjis, winsch tikai pilnigi fajehds, ko winsch panahjis, garigu walodu eemantodams, zaur kuru winsch neween pee daschadahm sinaschanakm un mahzibakm peektuwis, bet (un tas ir tas swarigakais) winsch ir no pagahnu buhschanas atswabinajees un tijibas gaismu, dwehseles labkschanohs mantojis. Schohs wahrdus sakam par atgadinaschanu teem, kam zilweziga firds kruhtis pulst, lai wini sawu dewigu rohku atdaridami ari nepeemirstu muhsu Katwu kurlmehmo skohlas. „Dohts dewejam atdohdahs.“

No Odesas teel sinohts, ka tur fahl truhht sudraba siskas naudas, ta ka par 1 rubli sudraba siskas naudas maksā 4 lihds 8 kap. lahshas (usnaudas). Kad bohdes par 50 kap. ko wehrt, tad kuptsch papihra rubli negribohht mainiht. Ari wara (kapara) naudas fahl truhht. — Tee Odesas zeetumos buhdamee arestanti tikschoht us Kreewijas widu, ihpashchi us Drelu, Kalugu un Maslawu aishuhtiti. — Tad ari Odesa arween leelaka dahrdsiba fajetahs un maisje paleef sliktaka un dahrgaka. Ja labibas suhtischana us Odesas dshelszketu nefahksee, tad Odesai war bads usbrukt.

No Kawkasa. Ka no Tislijas Kreewu awisei „Golosam“ teel sinohts, tad Kawkasijas Tartari wisi no tam esohht pahrliezinati, ka drihsuma nahkschoht Turku sultans un wineem par welki semi dahwinaschoht Turku seme. Tai pascha sinojumā ari teel fajihst, ka Kawkasija laupischanas un sleplawibas deenu no deenas wairojahs. Naw eespehjams, ka teefas-lungi dauds ko pret schahdu nebuhschanu isbara, jo weenai teefai, zaur zaurim rehkinajohht, ir peefschkirti lihds 108 zeemeem, kas daschreis us semes klajumu no kahdahm 114 kwadrata juhdschm zits no zita schkirti atrohnahs. Tartari schim brihscham tee nemeerigakee laudis. Kawkasija tee nu nemas neslehpj, ka wini tura drauga prahtu us Turziju. (Kawkasijas Tartari, ka jaw sinams, ir Kreewijas pawalsneeki un jurkutizigi un tamdeht teel no Turku rikhotajeeem usmusinati.)

No Amuras (Asija). Ka no Chabarownas teel sinohts,

tad schis gads preefch tureenā apgabala bijs weens flits gads. No pawafara fahloht fehrgas lohpus nomehrdeja un tagad ir leeli uhdens pluhdi. Wisas ptawas ir no uhdena pahrluhdufchas un fur feens plauts, tur tas no uhdena aifnesis prohjam. Tai nakti no 6ta us 7to Septemberi wairaf laiwas nogrima, kas ar milteem un ausahm bija lahdetas. Neds seena, neds maihes. Til rets kahds war zereht, ar fa weem atlikufcheem lohpineem lihds nahlofcham pawafarim zauri tift, pa leelakai dalai buhs laudim fawi lohpi japahrdohd. Telegrafa stabi, kas atrohnahs gar Amuras upi, pa leelakai dalai no uhdena ifskaloti un apgahsti, un jaw kahdu mehnesi wairs naw nelahdas fatilfchanahs un siaw laifchanaas. Tapat ari naw finams, kas ar teem us zelu buhdameem damflugeem notizis. Charowkas pilfsehtā ir leels pohsis. Tee us upes krauta buhdamee nami ir no uhdena ifskaloti un famaitati, milti magafihnes ir flapji palikufchi un preefch buhwefchanaas fawestee kohli ir ar pluhdeem aifrauti prohjam.

Ahrfemes sinas.

No Bahzijas. Tai 10ta Dezemberi tifa flehgta Bahzijas walsts fapulze, kuru flehgdams Bahzijas keisars tureja trohna-runu. Ithumā fanemtu scho runu ari faweem lasitajeem pafneegsim. Keisars wiau fahka ar fchahdeem wahrdeem: „Zeenigee lungi! Walsts-fapulzes zeturto un beidsamo sefiju (fehdefchana) flehgdams waru Zuhf usfaizinah, lihds ar mani ar apmeerimatu prahtu atflatitees atpakal us Zuhfu darbofchanaas panahfumeem, lai waretum atgahdinatees, kahda mehrā Zuhfu un faweenotu waldibu kohpu-darbs beidsamōs trihs gaddē walsts likumigu pamatu nodibinafchana ir weizinajis. Zaur walsts kara-likumeem ir Bahzu kara-fpehka no-gruntefchana tilufe gatawa un zaur tam ir ufizama drohfchiba preefch tehwijas fwabadibas un winas stahwolka stary zitahm pafaulēs walstim nodibinata.“ To fajijis keisars peemineja zitūs walsts fapulzes darbus. Wisu pirms bankas likumus, zaur ko naudas buhfchana wifpahrigi tilufe eegrohfita weenlihdfigā lahrtiba, pee lam ari schinis likumōs tilufe eewehvota strahdneeku lahrtā, preefch kureem ihpafchās walihdsibas kafes dibinajamas. Ne no mafaka fwara ari efohf tee likumi pahf awifehm un grahmatahm (jeb ar ziteem wahrdeem fakohf: likumi pahf drukas leetahm) un zitahm sinatibas un mahflas leetahm. Zil fwarigi ari wif fchee darbi, tomehr tas fwarigafais darbs bijs tas us teefas-likumu lauka, jo zaur to wif walsti panahkti weenadi teefas-likumi. Us scho darbu fihmedamees keisars walsts fapulzes lohjekteem fawu pateizibu ifteiza ar fchahdeem wahrdeem: „Bateizibas par to labu prahtu, ar kuru Zuhf, zeenigee lungi, faweenotahm waldibahm pee tam walihdfefufchi, ir manā firdi jo fipraka, par jo augftaku es to labumu atfihftu, kas zaur fcha darba ifdohfchanohs muhfū tautas dshwei radijees.“ Schis darbs ari teefcham preefch Bahzijas no leelu leela fwara, jo zaur weenadeem teefas-likumeem wifās walstsdalās ari walsts weeniba teel jo wairaf apftiprinata.“ Wisus walsts fapulzes darbus peeminejis keisars wehl reis fapulzes lohjekteem iffajija to firfnigako pateizibu wifū faweenotu waldibu wahrda. Beigās wehl keisars peemineja fawā trohna runā Turzijas leetu, fajidams,

ka Ciropas walstis, pahf Turzijas leetu fpreedamas, fawōs fpreedumōs til tahtu weenojufchahs, ka warohf zereht us meerigu iflihgfchana. Wiafch, prohti Bahzijas keisars, buhfchoht pee tam walihdfseht, atbalftidamees us tam, ka Bahzijas meera politika pee wifahm Ciropas walstim pilnigu atfihfchana panahfufe. — Schini trohna runā tee fwarigakee walstis fapulzes darbi peeminehi, tā ka mums pahf teem jo plafchaki newaijadsehs sinoht, tikai wehl japeemin, ka stary diwahm brihwprahfigahm partijahm, kas fenal kohpā turejahs, schini fapulze radahs dohmu starypiba, zaur ko nu abas fchkihru-fchahs un pee jaunu walsts weetneeku zelfchanaas tad weena ohtrai prefi strahdahs. Reis pahf partijahm runajohf ari japeemin, ka tahda nofchkihfanahs eelfch daschadahm partijahm ir pee pahrfpreefchanaas lohti deriga, jo latrai partijai ir jawi finami zenteeni, un kad nu kahda leeta nahf pee pahrfpreefchanaas, tad nu wifadus fpreedumus, pehz latras partijas zenteeneem un dohmahm, dabuhn dshirdeht, zaur ko pahrfpreefchama leeta teel pilnigaki pahrfpreesta un ahtraki taifnu gala fpreedumu panahf, tikai tur partijas war buht flahdigas, fur kahdai partijai ar tumfonu zenteeneem ir pahrfswars pahf brihwprahfigahm partijahm. Weenprahftiba zenteendōs pehz pateefibas un ftairnibas ir fwehtibas pilna, bet dohmu weenadiba wifās leetās atrohnahs pee laudim, lam truhfti zentiga un dedfiga gara. Bet mehš drufku noklihdam no ufawenta zela, prohti mehš runajam no Bahzijas keisara trohna runas. Pahf to mums ari tikai kahds wahrds wehl japeemin, prohti minetas runas beigu wahrdi, kas fihmejahs us Turzijas leetu. Schee wahrdi atkal no jauna apleezina neween Bahzijas meera politiku, bet ari iffaka Bahzijas wal-dibas dohmas, ka par leeleem nemeereem naw jabaidahs, turpreftim us meeru war zereht.

No Londones. Kā jaw ifgahjufchā numurā peeminejam, tad ir nodohmajufchi lai Turzija no ufwarefchanaas nebaiditohs, nemeerneeku pawalstēs eelikt kahdas majwalsts kara-pulku, kura ne us kahdu wihfi newar Turziju ufwareht, un preefch tam bija ifredsejufchi Belgiju. Kreewijas fuhtnis, grafē Schwalow, ari tamdeht us Belgiju aifbrauzis, ar tureenās waldibu aprunatees. Belgijas waldiba us tam atbildejufe, ka wina to gribohft dariht, ja walsts weetneeziba to par derigu atrohn. Pahf scho leetu (fwefchu kara-pulku eelifchana Turzija) ari kahda Anglu awife pafneeds sinas if Konftantinopeles. Gepreefchus- jeb preefchkonferenzes fpreedumi, kura fawas fehdefchanaas beigufe, rahda, ka Kreewija, weenadās dohmās ar zitahm leelwalstim buhdama, nepagehroht, ka winas kara-pulki teekoht Bulgarijā eelikti, bet leekoht preefchā, waj nederetu, kad Belgijas kara-pulki Bulgarijā tiftu eelikti. Schis preefchlikums tifa no wifcem konferenzes lohjekteem peenemts, tikai Anglijas weetneeks lords Salisburi to ne pilnigi peenehmis; bet kā wehlaki teel sinohts, tad Anglijas waldiba winas ufdewufe, lai wifch ziteem konferenzes lohjekteem peebeedrodamees, augfcham mineto preefchlikumu (ka Belgijas kara-pulki Bulgarijā eeleekami) eefneedsohf Turzijas waldibai. Bet kā no Turku pujes dshird, tad Turzijas waldiba ne us kahdu wihfi ar to nebuhfchoht ar meeru, ka fwefchas walsts kara-pulki teekoht Bulgarijā eelikti, wifū zitu wina gribohft dariht, tikai to ween ne.

No Italijas. Italijas walstis-fapulze ari nahza pee pahrfpreefchanaas Turzijas leeta. Tautas-weetneeks Mitscheli, kas

if gadus mehds pahr ahriku politiku runabt, runaja ari tai 7tā Dezemberi walstisapulzē pahr ahriku politiku, pee tam, kā faprotamā, Turzijas leetu aiskemdamā. Sawā runā winšch iſſajija to wehleſchanohs, ka lai Itālijas waldbiba ruhpetohs par Turzijas kriſtigo pawalſtneeku tautibas un politikas brihwibu un pee tam eewehrotu preeſch Turzijas kriſtigeem tahdus paſchus politikas pamata likumus, uſ kureem ſaweenodamāhs Itālijas walstis palikuſe par leelwalſti. Winſch apſweizinaja Itālijas wahrdā ar ſieſnigeem wahrdēem uſ nemeeru ſažehluſchohs kriſtigohs Turzijā un nowehleja laimes leelajam Kreewijas Keiſaram, ka ar duhſchigu prahtu tahs no Turzijas apſpeſtahs kriſtigahs tautas ſawā apſargaschanā nehmis. Naw ilgaki pazeeſchamā, ka breeſmiga Turzijas leeta wehl gadeem Eiropu ſpeestu un winas meeru trauzetu, un tagad taſ iſhtais brihdis eſoht atmahjis, kur ſcho leetu waretu pehz zilwezibas praſijumeem nobeigt minetahm tautahm par labu. Par nelaimi eſoht kahda zita leelwalſtis (prohti Anglija), kuru Itālija eera-duſe mihleht un gohdabt, eſoht tahdu politikas preeſchlikumu ſew nehmuſe, kaſ gon preeſch 22 gadeem wareja buht derigs, bet ne preeſch tagadeja laika. Kad Anglija pee kara-eeroh-ſcheem kertohs, lai waretu Turzijas rohbeſchas aiſtahweht (kaſ ir, lai Turzija ſawās rohbeſchās paliktu nepahgrohſita), tad zaur to waretu iſjeltees leel karſch, kaſ wiſu pirms konſerenzei eſoht janoweheſch. Itālijai waijagoht Kreewijas politikas preeſchlikumam webedrotees un tai palihdſeht un tamdeht winſch praſoht miniſteru preeſchneeku (jo ahriku leetu miniſteris Melegari ſaſlimſchanas deht nebija atmahjis, kam uſ ſchahdu jautaschanu buhtu bijis ja-atbild), waj Itālijas waldbiba, lai gaidamais karſch tiktu aprohbeſchohts, ne-atraſtu to par derigu, ka wina par ſalihdſmataju ſtahtohs ſtarp Angliju un Kreewiju. Winſch labpraht wehletohs no miniſtera preeſchneeka dabuht ſinaht, waj Itālijas waldbiba nodohmajufe pawiſam atturetees jeb dalibu nemt. Uſ tam miniſteru preeſchneeks atbildeja, ka Itālijas waldbiba ſawā laika atbildi doh-ſchoht un ſawu ahrigas politikas nolikto gahjumu walſtſapulzei darischoht ſinamu. — Schē atkal jauns peerahdijums, ka muhſu angſta Keiſara waldbiba ſtaiga to riktigo politikas žetu, jo wiſas walſtis un tautas atſihſt winas politiku un iſtureſchanohs par riktigu un ſlawejamu.

No Rohmas. Bijuſcha Franzijs Keiſara Napoleona dehlš apmelejis wezo pahweſtu, kaſ ir wina kruſtehwš. Jaunais prinziš, gohdabihjigo ſemgalwi ceraudſidams, druſzin apjuzis, bet zaur pahweſta mihtigeem un laipnigeem wahrdēem drihš no ſawās apjuſchanas atſwabinajees. Pahweſtš uſ winu ſajijis, ka winſch, prohti pahweſtš, wina kruſtehwš buhdams, ar winu kā ar ſawu dehlu griboht runabt, un to ſajijis, praſija, kahdā buhſchanā wina ſiſds atrohdahs tizibas leetā, un uſ tam ſihmedamees winam daſchadus padohmus dewa, 2 jeb 3 tizibas atminas par peeminu dahwinaja un tad abas roh-kaſ uſ galwu uſlizis, winu ſwehtija. No politikas leetahm ſinams nebija nelahdas runas. Wahzu awiſe „Germanija“ pahr ſcho ſatikſchanohs ſinodama rakſta, ka pahweſtš eſoht uſ jauno prinzi ſajijis, lai taſ pehz laizigas waras un lepnuma nedſenotees. Wina (Napoleona) paſcha ſamilijas lik-tenš peerahdoht, kaſ ahtri angſtu kahpj, taſ ſemu kriet. (Napoleons pirmais, kaſ no weenkahſcha wirſneeka lihds Keiſara gohdam bija ſneedſees, ſawu muhſcha galu beidſa wangibā uſ Helenas ſalas; Napoleons treſchais, zaur wiſadeem lihdsle-tem uſ Franzijs trohna nahjis, tika Bruhſchu-Franſchu

karā ſawangohs, no trohna atželtš un nomira Anglija. Tā tad abi Napoleoni, Keiſari tapuſchi, wehlaſ ſemu krita.)

No Neapeles teel tai Wahzijas awiſe „Nat. Ztg.“ rakſtihts pahr kahdu ſlepenu beedribu, kaſ ſkaidri rahda, kahda buhſchana wehl Deenwidus-Itālijā atrohnama. Taſ atgadijums patš ir tahds. Winu treſchdeen bija preeſch Neapeles polizejas aizinati deſmit Sizileeſchi, kaſ wiſi bija noteefati uſ ſubti-ſchanu Iſchijas ſalā un ari turp bija aiſſubtiti. Breeſch kahdahm nedelahm weens no mineteem noteefateem 10 Sizi-leeſcheem nonahk pee Iſchijas pilš-uſtrauga un ſtahta, ka 28 iſ noteefateem (tur daudš tahdu, kaſ pee ſtrahpes-darbeem pee-likti) eſoht zehluſchi ſlepenu ſabeedribu, kuras preeſchneezibas lohžeklis winſch eſoht. Schihs beedribas noluhkš eſoht ne-ſtrahdaht un tamdeht no wiſeem teem noteefateem, kaſ ſtrahda, nemt no katra iſ deenas nodohſchanu no 10 ſchentemini (kahdas kapeikas muhſu naudā), ko tad ari tee maſſajufchi, tikai weens ween nemalſajis. Schihs weens, kaſ deenu un nakti ahrypſ pilš pee kahda Iſchijas ſemneeka ſtrahdajoht, ſchahdai maſſaſchanai pretojees un ari tad nemalſajis, kad winam draudejuſchi, ka taſ zaur ſawu pretoſchanohs waroht breeſmās naht. Beedribas preeſchneezibas deſmit lohžekli tad nu kahdā aiſtahtā pilškaktā ſapulzejuſchees un noſpreeduſchi, ka winu pretineeks (prohti taſ, kaſ nemalſaja) eſoht janokauj, lai winu wara paliktu bihſtama. Breeſmigai ſwehreſtibai wai-jaſejiš winus ſaweenohht un zaur lohſchu wiſſchjanu tizis taſ apſihmehtš, kam nokauſchana ja-iſdara. Lohſi iſwilka kahds Liberta (prohti taſ patš, kaſ ſcho ſlepenu beedribu pilš-uſ-raugam atklahja). Taſ ari apſohlijees to iſdarriht, bet nakti ſiſdsapſina winu bailes beedejuſchās, ka pee ſlepawibas iſ-dariſchanas neteechoht peekertš, un tā tad ari atmahjis pee pilš-uſtrauga un tam wiſu to leetu atklahjis, un lohti luhdſoht, lai winu no ſaweem beedreem aſſchiroht un drohſchā weetā noleekoht, jo gitadi winſch tikſchoht nokautš. Wiſi beedribas lohžekli neſchaubidamees ſawam beedribas preeſchneekam Vi-tarrini paklauſoht. Kad ari noteefatohs iſfleedetu, tad taſ daudš nelo nelihdſetu, jo wineem wiſeem eſoht ſawās ſlepenas ſihmes, pee kuraht jits zitu paſiſtoht, un tā tad preeſchneeka pawehles waroht wiſur tiht iſlaiſtas. Pilš-uſtraugs lika tam ſtrahdneekam atmahkš, kuru ſlepenu beedriba bija gribejuſe no-kaut. Schihs ari wiſu apleezinaja, ko Liberto bija iſteizis. Tee ziti ſlepenas beedribas lohžekli tika tuhdat ſakerti un zee-tumā eelitti. Winu treſchdeenu, kā jaw augſcham minejam, wini tika polizejas preeſchā ſaukti, lai par wineem waretu teefu ſpreest. Teefas profuroš lika preeſchā, ka tee dewini apſuhdſetee uſ 2 gadi zee-tuma un taſ weens, kaſ wiſu at-klahjis, uſ 6 mehneſchi zee-tuma ſtrahpes buhtu noteefajami, bet teefneſchi wiſus deſmit aſſina par newainigeem, laikam paſchi no ſlepenas beedribas atreebſchanahs baididamees. Tahdas buhſchanas wehl atrohnahs muhſu gairmas laikš Sizilija.

No Afrikas. Iſ Franzijs pawalſtes Aldeſcherijas uſ Pa-riſi atnahkuſchās ſinas, ka Turku muſinataja ſtarp tureenās muhamedanu eedſihwotajeem ſahl ſipri rikfotees. Wiſa tu-reenas ſeme ir tihri kā pahrpulhduſe no grahmatinahm, kaſ pee Aldeſcherijas muhamedaneem grib tizibas ihgnumu ſaželt. Generalis Schanſi (Ghanzy) pret tahdu nekahrtibu ſahl ſtrah-daht un tā tad ari ir to Konſtantinopelē iſlaiſto Turku awiſi „Djaura“ aiſleedſis Aldeſcherijā laſiht, jo ſchini awiſe teel beſ kahdas apdohmaſchanahs „ſwehtais karſch“ pret kriſtigeem iſ-ſludinahtš un muhamedani uſ tam uſaizinati.

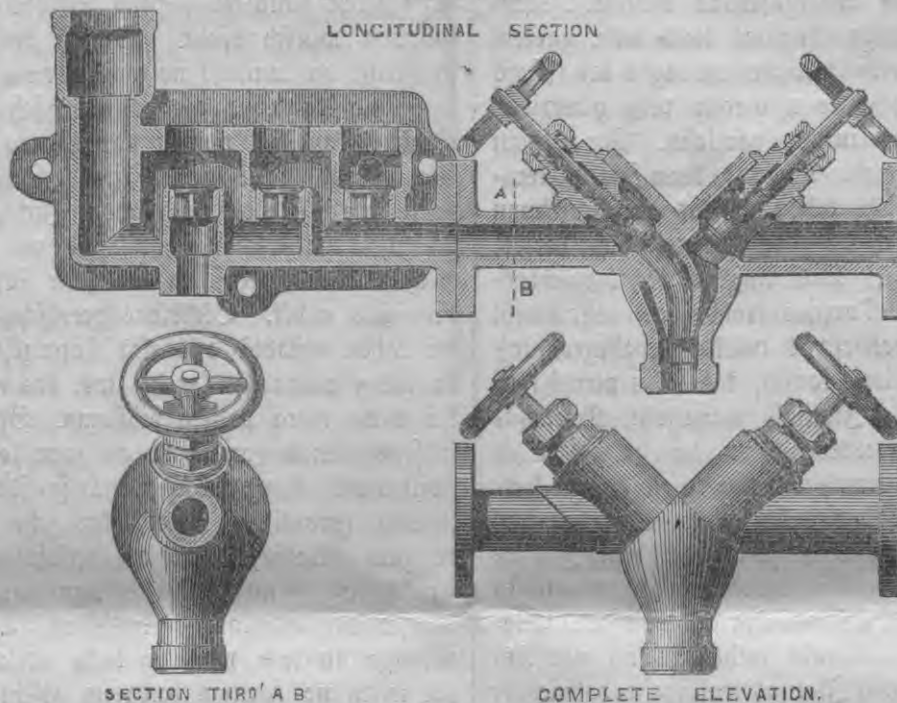
Tahs jo eewehrojanahs maschines preefsch jannu laiku semkohpibas darbeem.

(Slatees N° 47. Belgiums.)

Par wehl weenu labumu, kahds ir R. G. un S. lokomobilehm, war apfihmeht winu ahtru apgreeschanohs (kusteschanohs ahtrumu). Zaur schahdu ahtrumu wajaga preefsch katras weenreisigas apgreeschanohs masal spehka pabruhkeht, lai lihdsigu darba dau-dsumu waretu pastrahdaht, jo damsmaschines strahdaschana teel aprehkinata pehz tam, zil reis wina apgreeschahs un zil spehka pee katras apgreeschanohs teel pabruhkehts. Kad nu schē pee katras zelschanas spehks ir masals, tad ari wifas maschines da-kas dauhs masal teel bruhketas un ta tad dauhs wairal taupis-tas, zaur to atfal maschine ar sawahm datahm ilgati tura.

Ari maschines eeschana, kas zaur turbeles-kusteschanohs, arweenu neweenada, paleel weenadaka, kas neween preefsch lokomobiles paschas, bet ari preefsch tahs zaur winu dsihtas maschines un tahs pastrahdaschanas no leela swara.

R. G. un S. patenteeretais uhdena preefsch-filditajs ir ari maschines strahdaschana no leela swara, ta ta ihsumā pahre to kahds wahrds fakams. Schis stahw saweenofschana ar to pa-stahwigi strahdadamo pumpi, kas katlam uhdeni peewed un prohti us tahdu wihsi, ka ne wifs zaur pumpi eedams uhdu zaur to teel speests katla eeffschā, bet weena data eet preefsch-filditaja, kur tas (prohti uhdens) saweenojahs ar weenu datu no ta is damzilindera nahkdama, jaw isbruhketa damfa un zaur to teel safldihts.

Tas iseedamais damfs, kas sawu dsihschanas darbu jaw pa-strahdajis, ne-eet ne-isteahts bohja, bet teel isteahts preefsch (katla laischama) uhdena safldischanas, zaur to uhdens safldihts katla nahl, bes ka buhtu wajadsejis turinama us tam pabruh-keht. Turklaht ta eerikte us tahdu wihst eetaisita, ka katla wee-numehr war uhdeni eelaisi, zaur to damfa isplehschanohs (ef-spanfija) weenlihdsiga spehka war tilt ustureta, lamehr tas pee pumpjeem gandrihs naw eespehjas, luri pastarpam strahda, tas ir, weenu brihdi strahda un tad atfal stahw meera.

Lai pee lokomobiles strahdaschanas dsirfsteles is sturstenā ne-cetu ahra un zaur tam uguns breefmas titu nowehrstas, tad R. G. un S. sawahm lokomobilehm peetaisfijuschi sawu paten-teeretu dsirfstetu slahpetaju. Schis pehz sawas konstruzijas ir kohti weenlahrschs un sawa leetaschana drohschs, un kas ihpafchi japeemin, bes la pee tam buhtu uhdens wajadfigs. Ka dsirf-stetu slahpetaji, kureem uhdens pee sawa darba wajadfigs, ne-dohd pilnigu drohschibu, tas gan katramprohtams, kad apdohma, ka kohti weegli war notilt, la maschines usraugs peemirsi to ar uhdeni pildihht un tahda reisa tas paleel bes eespehjas. Ari dsirfstetu slahpetaji, tam uhdena wajaga, ir arweenu netihri, kas pee maschines, kura arweenu tihra un spohdra jatura, ari newar buht kahds labums.

Ari fihmejotees us konstruziju R. G. un S. lokomobiles pee-lihdsinajahs wifem praftjumeem. Winas wifas sawas datas derigas un riltigas taistis.

To pee zitahm Angtu lokomobilehm atrohnamo damfmehteli ap zilinderi, winas pawisam atmetuschas tahda atfihschana, la tas neween padara maschines eerikti raibaku, bet ihpafchi pee lokomobilehm, kas titat ar masu effpanfiju strahda, ahtrati flah-digs neta derigs.

Katla (uhdens-) uswahrschanas reeres ir reeru-seenas eeriti-

natas, tas ir, pee zaurumu feenahm eeffsch reeru-seenas zeett peespeetas, un ne wif aplohjitas, ta tas wehl dauhsfahr atrohnam, prohti zaur to aplohjischanu reeru gali weegli notruhtst un zaur to naw til pilniga saweenofschana panahkama la zaur eeritina-schānu, la tas jaw sen pee lokomotivehm teel darihts, tad ari tahs aplohjitahs reeres pehz dauhsfahrfigas isnemschanas wairis naw bruhkejamas, lamehr turpreti eeritinas reeres zaur tam (prohti isnemschānu) ne to masalo flahdi nezeesch.

R. G. un S. lokomobiles ir beidscht wifas datas pehz eespeh-schānas weenlahrschas, bes la zaur to wiau stiprums titu pa-masinahs. Maschines usraugam zaur tam titat mas datu at-leekahs preefsch usmanigas peeraudfischānas un aplohpschānas, kas teescham no jo leelas wehrtibas.

Zaur wislabako materiala leetaschānu R. G. un S. loko-mobiles ir pee wifa sawa stipruma un konstruzijas drohschuma no eespehjoht masa smaguma. Zaur to la ari zaur ihpafchi lee-leem brauzameem riteneem minetahs lokomobiles ir weegli we-damas, kas semkohpibas kuhschana ari no kohti leela swara.

Ka R. G. un S. lokomobiles teescham ir kohti pilnigas un peelihdsinajahs wifem peenahkameem praftjumeem un la schee-fabrikantu kungi zentufchees sawas maschines ar weenu jo wai-ral pahrlaboht un jo pilniga kuhschana eegrohsht, to gan ap-leezina fchi fabrika 100 gadu pastahweschāna (dibinahs 1778ta gada), la ari tas leelais damsmaschinu flaits (wairal neta 9500), kuras fabrikis jaw wifas pafauls datas istellejis.

Zeru la ar sawu rakstu, kura lokomobiles, taistis weena is Anglijas flawenaleem fabrikeem, esnu apraftjis, kuhschu muhsu zentigeem semkohpjeem pa prahtam darijis un tamdeht gribu ari nahlofcha gada laipntigeem lastajeem turpmatus rakstus pahre zitahm semkohpibas maschinehm pasneegt.

Us fatifschanohs jaunā gada!

G. R.—

Nelaimiga Amalija.

Bij jauks Mai mehnescha wakars. Lehn's reetruma weh-jin'sch, lohku lapas schuhpodamees, isplatija it patihlamu smar-schu par noguruscho dabu un atspirdsinaja ar sawu lehno weh-s-minu iffkatru radibu. Notwihkuschahs pukites pazehla lehnam sawas galwinas un sahla garam gabjejus it laipni usluhfoht. —

Es staigaju, dsilās dohmās eegrimis, gar stalto Luvras pili, winas jaukumus avbrihnodams un us staltajeem tohrneem flati-damees, kas no pehdejeem faules stareem apgaijmoti, lepni us aug'schu luhfojahs. Te it negriboht manas dohmās tika gree-stas us kahdu weetu, no kuras atskaneja lehna dseedaschana un gaudodama gitares flana. Es gabju us tureeni, gribedams re-dseht jauko dseedataju. —

Tur stahweja warbuht kahdus 20 gadus weza feeweete. No isskatas ta bij deesgan skaisa un patihlama. Winas drehbes bija gan nabadfigas, bet tihras un glihti uslohtas.

Tai blakahm stahweja wezene, kura no garam gabjejeem dah-wanas luhdsa. —

Skaisa dseedataja aplusa, nolika gitari un azis nolaisdama smagi nopuhthas. Es paliku ka apburts stahwoht un flati-johs weenumehr us nelaimigo jaunawu. Bij jaw deesgan wehlu. Nakte tum'schumu pawairoja smagee lectus mahkuli, kuri no lehna wehjina dsikti, pamasam us preel'schu willkashs. Til stal-tais mehnesis lihdsjeetigi us semi luhfojahs, sawus bahlohs sta-rus zaur beesajeem mahkuseem zauri speesdams. Wisur bija klufais klufums. Ari putini bij sawas wakara dseesmas bei-guschi un katriis meega mahminai padewees. — Til muhsu dseedataja wehl turpat us atmina sehdeja. Rahdijahs, ka ta klusu Deewu luhdsa. Wehl brihtiau ta tur sehdeja, wehl reis us debes-welwi flatidamahs smagi nopuhthas, tad peezehlahs un sahla abas ar wezeni us preel'schu dohtees. —

Es gribeju ar winu wisada wihse cepashtees, tapeh; gabju tahm lehnam palat. Drihs tahs eegahja kahda weza, tschetr-tahschigā namā. Es paliku pee wahrteem stahwoht, nesinadams waj eet eel'schā, jeb greestees atpakal. Tatschu mani pehdigi sinkahriba tiktaht pahrwahreja, ka bij ja-eet eel'schā. —

Amalija, tā sauza skaisa dseedataju, mani eeraudsijuje, lohti istruhkashs un joutaja, ko es wehlotees?

„Nebihstatees nelo, jaunkundse,“ es fajiju, to gribedams ap-meerinaht, „mani lihdsjeetiba speeda Zuh's til wehlu apmelleht. Zeru, ka Zuh's manu atnah'schanu nelad nenoschelofoet, jo es nahzu Zums, Zuhju behdu bikeri palihdsieht isdsert.“

To dsirdoht Amalija nosarka un winas azis spihdeja pa-teizibas ašaras.

„Ne, ne! to Zuh's newareet,“ ta issauza ašaras flauzidama, „mans liktens ir nepahrweh'schams.“

To fajijufe ta rahdija us gultu, us kuzu usflatidamees es fatruhlohs. Tani guleja jauns wihri'schlis. Winsch bij pa-tihlams no isskatas, bet lohti bahls un nowahrdhis. Wina bah-lais waigs un frunkaina peere leezinaja, ka winsch bij dauds liktena pahrbaudijumus pahrzeehtis.

„Tas nelaimigais ir mans wihrs,“ Amalija fajija ar trih-zedamu balsi. „Al, kad Zuh's sinatu, zil mans nabaga Ja-nis ir zeehtis.“ To fajijufe ta nosehdahs pee sawa wihra gultas un sahla raudaht.

Es to luhdsu, lai ta man sawas behdas issahsta, fohlida-

mees tai, zil spehdams, palihdsieht. — Amalija ašaras no-flauzijufe eesahla stahstiht.

„Mana wihra tehws bij pahrtizis tirgotajs. Tas dsihwoja ar sawu dehlu, Zani, tani paschā eelā, kur es. Meh's dauds-reis ar winu fatilamees un beidsiht tā eebraudsejamees, ka weens ohtrā eemihsejamees. Al zil meh's tad laimigi jutamees! . . . Meh's ar ilgo'schanohs gaidijam us muhsu saweenoschanahs deenu.“ To fajijufe Amalija paskatijahs lihdsjeetigi us sawu wihru. —

„Kahdu deenu tas mani aisweda pee saweem wezakeem, is-stahstija teem, ka mani mihlejoht un luhdsahs winu swehtibu. Bet wina tehws negribeja ne dsirdoht no muhsu mihlestibas. Tas mani par deedelneezi fauldams isgrubda is istabas. Janis to redsedams krita saweem wezakeem pee kahjahm un ar ašarahm issahstija teem, ka bes manis newaroht dsihwoht un ka til es to waroht laimigu dariht. Bet wis's bija wolti. —

Tā aistezeja labs laika gabals. Meh's wehl arweenu zere-jam, ka reis tatschu atuahls ta deena, kura winu swehtibu da-busim, bet bijam wolti zerejuschi. Ari tagad tee sawus wahr-dus atjaunoja un muhs abus no fewim atstuhma. —

Janis atstahja sawu wezaku mahju, ihreja ahrpils'sehtā masu istabiau un mani, bes winu wehleschanahs, appzezeja. —

Starp tam iszehlahs rewoluzija. Kahdā wakarā dabujam sinahht, ka ari mana wihra tehws esoht pee dumpja dalibu neh-mis un ka tas tamdeht esoht eeliks zeehtumā. Meh's steidsa-mees us tureeni, winu tani's klufajohs muhrōs eepreezinahht. Tur tas sehdeja dsilās dohmās eegrimis us maso ar dsel'sim apkalto lohdsinu flatidamees, it kā gribetu pehdejeem faules stareem ar Deewu fajiht. Muhs eeraudsidams, tas steepa mums sawas ar lehdehm flehgtahs rohtas pretim un sahla kā iskults behrens raudaht. Tagad tas atšina, ka bija mums pahri darijis un ari sawu swehtibu wairs neleedsa. —

Drihs peh; tam ispaudahs wehstis, ka noseedsneeki esoht us nahwi noteefati un ka teem wajagoht tani paschā deenā zaur bendes zirwi beigtees. . . . Naw eespehjams isteikt, kahdas doh-mas zaur manu galwu schahwahs us sohda weetu eijoht. Al Deews! ko meh's tur eeraudsijam: paschu laiku weda mana wihra tehwu us nahwes weetu. Sirmais wezis, no breef'mahm pahraemts, nespehja gandrihs no weetās kustetees. Neschehli-gee saldati fagrahba to ais firmajeem mateem un aisrahwa ar waru pee bendes klutscha, kur jau daischi wahrtijahs sawas aš-nis. Nabaga Janis skrehja pee wina, gribedams to wehl reis aplampt, te schwakst bendes zirwis un firma galwa nokrita pee wina kahjahm. . . .

Tah laku nesinu, kas ar manim notika. Atmohdujehs atra-dohs sawā gultā un jutohs lohti nespehzigā. Es wolti fla-tijohs wisaplahrt, sawu wihru melleddama. . . . Mani pahr-nehma breef'migas juhtas, es dohmaju, ka ari tas buhs nogalinahht. —

Atspirgufe es gabju winu melleht. Es skrehju, sauza peh; wina, bet mana faul'schana palika ned'sirdeta, til gaudodama wehja flana man atbilde's weelā aujis speedahs. Mahjā pahr-nahkse es fastimu ar karfoni un tā pagahja labs laiks, bes ka no sawa wihra kahdas linas buhtu dabujufe. Pehdigi da-buju sinahht, ka ari tas esoht eeliks zeehtumā un ka or. winam wajagoht tapt nokautam. Atwesetojufehs steidsohs us zeehtumu, bet tani no mana Jana nebij ne wehstis. Es skrehju kā ahr-prahhtā us sawu dsihwohli; es sauza wina wahrdu, raudaju

un waimanaju, bet manas waimanas til mehnee muhri dſir-
deja, kas lihdsjeetigi us manim luhkojabs, it ka faziht gribe-
dami: „nebehdejees, Deems ikkatu radibu uſtur un apgahda,
ta ari tas tewi ne-aſtſahs.“

Ta aſtejeja wafara un aſteidsahs rudens. Mihligo weh-
jiru weetâ tagad ploſſijahs auka un daba ſahla pamajam ſa-
wus ſakohs ſwahrkus pahrmih pret baltajam ſeemas drehbehm.
Es wehl dſihwoju weena pate ſawâ iſtabinâ, par ſawu nelai-
migo wiru dohmadama. —

Tê kahdu deenu eenahza mans kaiminſch un atneſa to preeka
wehſti, ka mans wihrs efoht wehl dſihws. „Nebehdejatees
wairs, mihta Amaliſa, wiaſch ſazija „Zuhju Janis ir nu ſwa-
bads, wiaſch drihs nahls atkal pee Zums dſihwoht.“

To ſazijis tas iſgahja un eeweda manu wiru.
At, kahds wiaſch tagad iſſkatijahs! Tas bij bahls ka lih-
kis, mati tam bij jaw ſimi un pawifam ſawehlufchees. Wina
drehbes bija netihras un noplifſuſchas. Pee manim eenahzis,
tas ſkatijahs, brihnedamees wiſapfahrr. Es negribeju ſawahm
azim tizeht, dohmadama, ka til wira ehnu ſawâ preekſchâ redſu.
Behdigi eedrohſchinajuſehs ſteidsohs pee wina, to gribedama ap-
kampt, bet wiaſch mani no ſewis aſtuhma un ſahka dikti
ſmeetees . . . . .

At mans nabaga Janis? Wiaſch bij no leeleem ſirds-eh-
ſteem prahtâ ſajuzis.“ —

At ſcheem wahrdeem ta ſawu ſtahtu beidsa un ſahka at-
kal raudaht. Es tai, par draudſibas ſimi, eſſpeedu daſchus
naudas gabalus ſaujâ un aiſgahju, apnemdamees to atkal drih
apmekleht. —

Dariſchanu dehl man bij us kahdu laiku Bariſe ja-aſtſahj.
Atpatat atgreesees ſteidsohs us Amaliſas dſihwokli, bet tani wairs
ne-atradu, to mekleju . . . Ta klufa lambariſcha eedſihwotaja
bij us labaku mahjas weetu aiſgahjuſe. — Ja, wira tagad,
no wiſahm behdahm aſſwabinata, duſeja wehſas kapenes . . .

Tagad ta, daudſ zeetufe, bija pee ſawa wihra aiſſteigufehs,
kurſch ari jaw duſeja ſemes mahminas klehpi. —

A. Killers.

Mihleſtiba un peenahfums.

(Latweeſchu walodâ tulkojis S. Behriſch).

Drihs pehz tam, kad Franzija bija Bruhſijai ſawu peefazi-
juſe, kahdâ maſâ Bairijas pilſſehſtinâ bija dſihwa kuſteſchanahs.
Bija wehlu nakti. Wiſi ſaldati bija apbrunojuſchees ar ſoh-
bineem un ſluntahm un ſteidsahs pa tahm ſlikti brugetahm ee-
lahm us rahrufi. Reti kahdas durwis radahs, kur nebija ſka-
titaju, kas ſchohs kara-wihrus ta ſakohr ar azim pawadija,
zil tahlu redſeſchana ſneedsahs. Maſi behniri, naktſ uſwalkâ
tehrpuſchees, ſehdeja us trepju palahpenehm, ſkatidamees us ap-
ſwaigſchuotahm debefim un klaufidamees muſihki, kas no rah-
tuſcha nahza.

Dur ſchini wakarâ tifa tureta ſchirſchanahs maltite, ſo pilſ-
ſehſtinâs tehwi un galwas bija wirsneefuwulkam par gohdu iſ-
rihkojuſchi, jo karſch bija no Franzijas peefazihſt un lehnirſch
bija pawehli atlaidis, ka lai wiſi ſaldati us ſawu ſataiſahs, tiſlab
pilſſehſtas ſaldati, ka ari ſemes ſargi. No rihta agrumâ wi-
ſeem wajadſeja pa dſelſſezetu prohjam braukt us Mincheni, Bai-
rijas gaiwas pilſſehſtu un no tureenâs pahri par Heines upi
breeſmigâ karâ.

Swehtku maltite bija jaw preekſch weenas ſtundas eefah-
fuſehs, bet tai neleclâ pulzinâ truhkâ wehl diwi, kas zitreis ar-

weenu mehdsâ tee pirmee buht. Tee bija weens jahtneeku leit-
nants un ohtrâ ſahjineeku wirsneeks. Tas eemeſlis, kapehz wini
nebija nahkufchi, bija abeem tas pats.

Tas leelais greſnais nams netahku no rahrufſcha, kurſch pa
wiſeem ziteem nameem jo ſtaltaks iſſkatijahs ſawa leela bal-
ſona dehl, peedereja kahdai jaunai atraitnei, kuras wihrs, kahds
wezs majohrs, jaw preekſch ſchetreem gadeem bija miris. Wina
bija kahda nabaga bahrenite un tifa no ſawa zeetſirdiga aiſ-
bildna ar waru peefpeesta. lai pee weza majohra eimoht; bet
nahwe wina aſſwabinaja no ſchahdas uſſpeestas un nepatih-
kamas laulibas. Daſchi wirsneeki iſ tureenâs ſaldatu pulka wehl
majohram dſihwojoht bija mihligi un gohdprahtigi pret ſkaiſto
majohra gaſpaſchu iſturejuſchees, bet kad majohrs mira, tad
wini baidyahs, ka jauna atraitne maſo pilſſehſtinu aſtſahdama
ne-aſſdohdahs us Mincheni; bet ſchi to nedarija wis.

Uſ zitadeem laikeem zeredama wina dſihwoja weena pate ſawâ
mahjâ ar weenu wezu kehſchu, weenu iſtabas meitu un dahſ-
neeku. Jaw daudſ bija pehz winaſ prezejufchi, til lab wirs-
neeki ka ari pilſſehſtneeki, bet neweenam wehl nebija iſdewees
ſawam mehrkim tuwotees. Tikai teem mineteem diwi wirsnee-
keem bija laimejees wairaf winaſ draudſibu eemantoht. Tas
ſahjineeku wirsneeks jaw bija wihrs no ſaweem ſchetrideſmit
gadeem, bet wehl deefgan luſtigâ us prezeſchanohs. Wiaſch bija
brangâ wihrs, ſlaiks no auguma, ar ſilahm azim, dſeltaineem
mateem un uhſahm un tifa no ſaweem apakſchneekeem mih-
lehts un zeenihſt; wiaſch bija turigs wihrs un no gohdaja-
mas familijas; wiaſch drohſchi uſ tam palahwahs, ka jah-
neeku leitnants wiraam preekſchrohku nedabuhs pee jaunahs at-
raitnes. Schis leitnants bija jaunâs wihrs, bet druſku weegl-
prahtigs, drohſchs jahtneeks, ſlawens danzotajs un ſeeweeſchu
ſirſchu uſwaretajs. Wiaſch bija no dſimuma barons, leels pa-
rahdu kaiſtajs un daſchdaſchadu ſiiku iſdaritajs.

Skaiſtai bagatai atraitnei (bet nu ir gan laiks, ka winaſ
wahrdû peeminam) bija wahrds Rohſite. Buhtu bijis ſo pa-
ſmeetees noſkatotees, ka wini abi, katreſ us ſawadu wiſi, luh-
koja dailahs Rohſites mihleſtibu eeguht. Jaunais gar balkonu
garam jahdams paſneedsa winai puku puſchki, beſ ka buhtu
ſirgu peeturejis, un wirsneeks, labâ medineeks buhdams, daudſ
reiſ kahdu pahri teteru noſchahwa un winai uſ kehli aiſſuh-
tija, dohmadams, lai gan dſihwibas pawafari jaw aiſlaidis,
ka tomehr wehl mihleſtibas pawafaris zerams.

Jauna atraitne nehma puku puſchki un lifa glahſe eefſch
uhdena un iſzeptohs teterus us galdu un ehda, ſlepeni pee ſe-
wis paſmeedamahs. Ari ſchini wakarâ preekſch aiſeefchanâs
abi ka norunajuſchi weenâ minute ſteidsahs wina apmekleht,
ikkatreſ zeredams, ka ohtrâ buhs rahrufſcha ſahlê paligis ſwehtku
preekus baididams.

Bet ſchini wakarâ wina nedſ weenam nedſ ohtram wairaf
draudſibas nerahdija, bet runaja ar teem, it ka tohs peefohbo-
dama. Wirsneekam wina teiza, lai tas winai weenadi ſkai-
dras ſinas ſuhtohr no kara-lauka, un uſ jauno leitnantu wina
ſazija, lai tas Bariſe eenahzis winai paſinotu, kahda tam brih-
ſcham ta jaunaka mohde efoht. Tâ ſazijuſe wina teiza:

„Tas nemoſ naw labi, ka Zuhſ diwi deenas preekſch ma-
nas dſimſchanâs deenas aiſeijat karâ, kas ſinams daudſ ſwari-
gals par kahdas dſimſchanâs deenas ſwehtſchanu.“

Uſ ſcheem winaſ wahrdeem atbildedams wirsneeks ſohljahs,
ar uſtizigu ſirdi preekſch tehwi-ſemes karohr un luhdsâ par peemiru

no winas kahdu matu sprohgu. Un ohtrés wina libdsprezineek's apnehmahs wijsus eenaidneekus gar semi gahst un mirt jeb uswareht un winai par peeminu weenu síhda puſchki neſaht apafſch mundeera us kruhtim. Noſíte gabja ohtra luhgſchanu íſpildíht. Drihs pehz tam wina nahza atpafat rohla neſdama kahdu medalu, kuzai matu sprohga bija eewehreta. Wirsneek's, to ſa-nemdam's, noſahreka un eebahſa keſchâ, beſ ka buhtu to matu sprohgu ar ſkaiſtahs dewejas mateem ſalíhdſinajis. Winſch jutahs fewi pahpahrím aplaimotu. Bet nu ari tas brihdís bija peenahjis, kur winneem waijadſeja ſchírtees; tad pehdejas ardeewas atdohdami wini abi gabja pa trepehm ſemé, katrs fewi par to laimigako juſdamees.

Uſ eelu ſemé nonahſuſchi, wini wehl reif ſkatijahs atpafat uſ balkonu zeredami, ka winu ſírdsmíhtaka tohs ar azim pawadíhs, jíſ tahtu redſedama; bet wini bija wíhluſchees, jo jauna ſeewina, tíl ko tohs nepatíſklamohs weefus aíſwadíjuſe, nopuhtahs íť tã kã kahdu ſmagu naſtu buhtu no kakla noſratíjuſe. Tad wina íſgahja pa ohtrahm, pakafas durwim, ahra eefſch dahſa, kur pehz karſtas waſaras deenas atſpírdſinadama wehſmína puhta.

Té wina weena pate ſtaigaja ſtarp kóhku un puſu kruhmeem un ee-elpa ſaldo puſu ſmarſchu un pahri par tírgus plazí no rahtuſcha atſkaneja walſís dſeefma „Deew's ſwehti muhſu lehninu.“ To dſírdohť winai behdígas dohma's prahtã nahza un aſaras bira no winas ſkaiſtahm azim; wina ſahka dohmaht no ſawas pagahjuſchas dſíhwes. Tó dohmajohť winai uſ reíſu eefſchahwahs prahtã winas jaunibas draugs. Tas bija kahds jauns bílſchu-zírtejs, kam ſchíní pílsſehta dſíhwoja radi un kas ari ſchahs pílsſehtas peederigeem ſemés ſargeem bija par wírsneeku un ſawa deenasta datſchanu deht laku gadu weenreif uſ ſchejeeni atnahza. Winſch bija ſawu mahſflu kreetní íſmahzítees un ar ſawu ſkunſtígu bílſchu taíſíſchanu neween naudu, bet ari leelu ſlawu eepelníjees. Tá pee ſlawas un pahríſchanas nahjis winſch gan wareja uſ prezeſchanohs dohmaht, bet wehl neweenu zítu nebija atradíſ, ko tá buhtu warejis míhleht kã ſcho jauno atráími. Winſch ari jaw bija prohwejis kahdu reíſu ar ſawu míhleſtíbu winai tuwotees; bet wina johzígahs uſweſchanohs deht ta ar winu nekahdá draudſíba nebija eeláíduſehs; bet to gan uſ winu bija teíkuſe, kas ſchís buhſchoht tas pehdígahs prezíneek's, ko wina buhſchoht atráídiht.

Pehdígo reíſu ar winu runadam's winſch bija apnehmees, nekad wáírs ar Noſítí neſatíktees un jaw ílgu laíku nebija rahdíjees, tá ka Noſíte winu tureja par paſuduſchu. Té winai preekſch gara azim winſch ſtahjahs preekſchâ: wina ſlaí-káís augums, melnee ſprohgáínee máti, míhligahs azís, kuzas winſch daudſreíſ, ar winu no míhleſtíbas runadam's, bija káunígi noláídis uſ ſemi. Tagad wina labpraht tam ſawu draudſíbu buhtu dahwínajúſe, kad tíl wehl reíſu buhtu pee winas nahjis. Winai tá dohmajohť míhleſtíbas díhglís ſahka díhgt un augt, ko ta ſew nemanohť no ugrákeem láíkeem ſawas ſírd's wíſu dſítakã weetã preekſch wina bija uſglabajúſe un kamehr wina pate to nomaníja, tad jaw tas wíſu winas ſírdí ar míhleſtíbu bija pahrvíldíjis.

Tahdás ſaldás míhleſtíbas dohmás wina pa dahſu ſtaíga-dama peegahja pee ſehtas un peeſpeeda ſkáiſto waígu pee dſeíſ trelíneem. Wina té buhtu no míhleſtíbas ſapnodama wíſu to puſnaktí pawadíjuſe, kad kahds nebuhtu winu íſtrauzejís. Wina dſírdéja lehnus ſohlus un gahjejs winai tuwojahs. Dahſís atradahs uſ kahdas eelas puſí, fur maſ landís ſtaígaja. Winſch

flahtu peenahjis palíka preezígi ſatruhtdamees ſtahwoht pee dſeíſ trelíneem. Wina to pawína, tas bija tas pás bílſchu-zírtejs, pehz ka winas ſírd's ílgojahs. Wí lehní, puſpreezígi apſweízínajahs. Winam bija raníza mugurã un galwã mahſ-flíneeka zepure. Tuhdal winſch eefahka ſtahſtíht, kahdas leetas pehz winſch efoht ſchuro nahjis un kur líhdí ſchím dſíhwojís. Winſch efoht ſtrahdájis Behmeeſchu ſemé pee kahda weza ſíſta píls ſahles un kahdas baſnízas ízreſnoſchanas un tamdeht wehlu tíl ſíru dabujís, ka karã jadohdahs; bet tomehr wehl laíku atnahjis, ka ar ſaweem zíteem beedreem warohť líhdí eet.

Tã runajohť wina pamaníja, ka tas wehl daudſ ſkaiſtahs bija palízís, neka wina to ſawã atminã tureja. Wina drohſcho ſírdíbu ſlawedama wina tam wehleja láimígu uſwareſchanu karã un dewa winam labu nákti, teíkdama, ka negríboht winu íl-gakí uſlaweht, jo winſch warbuht tíl tá nejaufſchi winu té ſatízís.

„Zuhs maldatees,“ winſch atbídeja ar drohſchaku balſí un teíza, ka ne-efohť wáírs zerejis ar winu ſatíktees un ka wina ar ſcho tíl láípnígi runáſchoht. Winſch tíl gríbejis mahjai un dahſam ſawu ſweízínajchanu atſtaht, pírm's karã aígah-jís un tamdeht ſche garam nahjis. Kad Noſíte neko ne-at-bídeja, tad winſch atkal ſahka runahť, teíkdams, ka winſch daudſ reif ſawus nepeeklahjígus johkus un mullígu uſweſcha-nohs noíſchelojís un apnehmees, nekad wáírs tá nedaríht. Kad nu winas ſírd's ne-efohť teeſcham no alminã, tad tai wáí-jadſetu atmíhſſínatees un wíſu maſal ſchím pagahjuſcho ge-ſíbu peedoht, zaur ko winſch ar jaunu zeríbu karã dohtohs.

Ta jauna ſeewina, kuzai teeſcham nebija alminã ſírd's, eefahka ar míhligu, bet nopeetnu balſí runahť. Winai tas muhſcham buhtu janóſchelo, ja wina ſcho beſ kahdas zeribas at-láíſtu, bet tagad, kur winſch eíjohť karã uſ dſíhwíbu un nahwí efoht prahtígi ja-apdohma, ko dara, un teíza, ka ſchi ſen winu míhlejohť un ja winſch dſíhws un weſals pahrahtſchoht, tad wina labpraht ſchím par laulatu draudſeni palíttu. Ar míh-lígu ſmaídíſchanu azís uſ ſemi noláíduſe wina atkal ee ſahka runahť: „Zuhs ſínat. Eduard, ka behrens buhdama ſawã wakã uſangu un no ta láíka, kamehr mans wíhſ nomíra, eſmu ee-raduſe, ka katra mana wehleſchana teek íſpíldíta. Paríhtu íť mana dſímſchanas deena. Man nu tohtí patíktu, ka Zuhs líhdí tai deenai ſche palíktu, jo neweens neſína, ka Zuhs ſche eſat, un kad Zuhs díwí deenas wehłakí nonahkat, tad ari wehl deef-gan láíka atlíkfees, Napoleonu ſawangohť un Paríſí uſwareht. Tad nu paleekat uſ manu dſímſchanas deenu. Zuſju weza au-dſínatája Kríſtíne, kas maſã tohrna íſtabínã dſíhwo, Zuhs uſ-nem's un líhdí paríhtam paſlehp's.“

Wina aplúſa, bet kad winſch ſtahweja dohmás nogrímis, tad wina atkal ſahka runahť, ar íť juhſmígu balſí ſazídama, laí winſch no Deewa puſes nedarohť to, kas winam wehłakí buhtu janóſchelo, jo wina to efoht kíſaí johku pehz teíkuſe, bet láíks tagad preekſch tahdeem johkeem efoht par nopeetnu.

Nu kíſaí winſch no ſawahm dohmahm atmohdahs un luhdſa, laí winam peedohdoht, ka par tíl leelu láimí neman ar wahr-deem newarohť pateíktees, ko ſchi winam apſohlíjuſe. Winſch tíl efoht klúſumã pahrdohmajís, waj tas winam buhtu eeſpeh-jams — pret ſawu peenahklumu un gohdu tahs pahri deenas uſlawetees; bet winai efoht glúſchi taíſniba, jo ſchís ar to neko nenofawejohť un neweens zít's ari zaur tam neteekohť uſlaweht's, ka winſch pahri láimígas ſtundínas baudídams paleekoht zíteem pakal.

(Eupmal beígums.)

Gradi un feedi.

Kad feewa paleef weza?

Kas ir weza feewa, to feewas paščas nesina. Daudsreis dšird, kà diwidefmit gadus weza feewa runa pahz wezahn. Wina neruna no winahm kà zekineeks, kas til ko fawu zeto- fchanu eefahzis, falihdsinajoht ar tahm, kas jaw fawu mehrki fafneegufčas; wina neruna wis kà kahda, kas weentreis ari tahda paliks, — nē, wina runa no tahm wezahn kà dasch- reis baltaja Giropeete no melnajas Afrikaneetes. Breefšch di- widefmit gadus wezas feewas azim ir weena no trihsdesmit gadeem jaw weza feewa.

Trihsdesmit gadus weza atkal lepojahs, redsedama weefibās feewas no ischetredesmit gadeem, kuras wehl dohmajahs preefšch tam buht pilnigas.

Ischetredesmit gadus weza atkal faka uf zitahm: „Kad es buhtu peezeesmit gadus weza kà Kabrklika gafpašča, tad es gan wairs rosa newalkatu un ne par ko lauschu pulkà nerahditohs.

Beezdesmit gadus weza turpretim runa atkal no zitu feewu ne-apdohmibas, kuras warbuht til ko kahdus gadus jaunatas par wina.

Un ko tad tee wihri faka?

Seewai ilgi newaijaga wehl wezai palikt. Wina tamehr paleef jauna, kamehr wina wehl spehji mihlestibu firdi mohdinaht.

Ko tad ar to wahrdu „weza buht“ grih fajiht? „Weza,“ ar to wahrdu nenofanz wis tahdu, kurai jaw til un til dauds gadu, bet wifu wairak tahdu, kurai fkaistums un mihlestibas lihgfnumis sudufchi.

Kad kahdai feewai isdohtohs lihds fawam fimtu gadu we- zumam ustaupiht peemihlibu un daitumu, tad kahda buhtu jau- naka par feeweeti no diwidefmit gadeem, kurai minetas ihpa- fchibas truhfti.

Ari bijufčas feeweetes, kas lihds leelam wezumam fawas jaunibas peemihlibu un daitumu paturejufčas, kà ka wehl we- zumā tahs no jauneem wihreefcheem teel eemihletas. Weena no tahdahm feeweetehm bija ta fawadā suā flawena Fran- zuseete Ninon. Winas dehls, kas no winas schirts tika uf- audsinahts, jaunetta gadus fafneedis ar fawu mahti fatilaks, bes ka sinatu, ka ta wina mahte, un pirmā fatifšchanā tā ee- mihlejahs eefšch winas, ka tai fawu mihlestibu atklahja; bet sinahd dabujis, ka ta wina mahte, no mihlestibas duluma pah- nems nofchahwahs.

Nelaimiga mahte gan noscheloja, ka pirmā azu mirkli fa- wam dehlam bija par fweefchneezi islikufchš. bet nu bija par wehlu, lai gan nu fawu peemihlibu un daitumu nolahdeja, kas neween dauds wihreefchus nelaimē bija gahsis, bet wehl paščas dehlu nahwē dšinis. J. Behrsfch.

Starpiba.

Kad Kalifornijā (Amerikā) dahwanas lasidami aplahrt staiga, tad teel itweens wehl fewifchki uf dohšchanu usaizinahts. Kahdā fwehtdeenā fehdeja kahds no isflates gohbigs islibdamees selta- fkalotajs kahdā beedribā uf benka, un kad winam preefšchneeks ar bhohdu tuwojahs, tad gadijahs fchahda faruna:

Breefšchneeks: Nahz mihlais Willen, un dohd kaut ko!

Selta-fkalotajs: „Newaru.“

Breefšchneeks: „Kapehji gan ne? Waj tas naw labš darbs?“

Selta-fkalotajs: „Ja, ja, ir gan labš, bet es newaru nelo doht.“

Breefšchneeks: „Nu, nu, es jaw gan to labak sinu, Tew waijaga labakas isrunas neta fchi.“

Selta-fkalotajs: „E ja, man ir pulka parahdu; wispa- preefšch man waijaga tohs aismakfahd, pirms es waru ko fchkinloht.“

Breefšchneeks: „Bet mihlais Willen, Tu jaw esi Deewam wehl wairak parahdā, neta kahdam zilmekam.“

Selta-fkalotajs: „Tas gan ir patefiba, bet wifšch ne- fpeefchahs tā wirsū, kà mani parahdu-deweji.“ J. K.

Smeeflu stahstinsch.

Brenzis apfuhdseja Beeneneeku pee teefas, — ka wifšch fcho efoht par wardi nolamajis. Teefasdeenā tika Beeneneeks lihds ar Brenzi pee teefas pastelleti, bet Beeneneeks lihds ar leezi- neekeem bij jaw it agri teefas mahjā atmahufchi un lauschu istabā apfchdufchees. — Par labu brihdi wehlf nahza Bren- zis ar pappahm reisē — farunadamees, kà Beeneneeku waretu strahpeht; pee teefas mahjas durwim tikufchi, Brenzis isdšird, kà pa istabu laudis fmerj un kleds: „Reds fur warde!“ „Reds fur warde!“ Brenzis no dufmahm pahrnems fscreen istabā eef- fchā, redseht, kas tad tee buhs, kas atkal tapat kà Beeneneeks lamajahs, tē uf reis Brenzis kà pret muhri atsitahs — istabas widā pateesu wardi tupam eeraudšijis — nokaunejahs, no- fplahwahs. — litahs tad, kà jakis no esermalas probjam, dohmadams par tahdeem neekeem wairs teesā neta ne-eet. — Bet Beeneneeks flati kaktā pašmejahs par fawu trahpito mei- sterafiki; jo wifšch bij pee tam wainigs, ka tas fchetrikahji- gais kuftonis tai brihdi, kad Brenzis nahza, — istabas widā tupeja un Brentscham tahdu pašlepenu duhreenu padarija. D. Freyberg.

Redsirdeta fiblele.

Kahds zelotajs gribeja fawai feewas-mahtei uf winas dšim- fchanas-deenu kahdas fchkinlibas nofuhtht. Wifšch tamdehl nogahja kahdā trauku-bohdē kahdu pahru tafes nopirkt. Šhe wifšch redseja diwas tafes kam ohšinas bija noluhufchahs, kas turpat blakus atradahs. Schis tafes bija zitadi ihsti lohšchas, un lai winam nebuhtu dauds naudas ja-isdohd, ze- lotajs nahza uf tahm dohmahm, fchis tafes nopirkt; bet pee tam waijadseja tā israhditees, it kà tafes buhtu wedoht fa- plihufchahs. Wifšch tamdehl kaufmani luhdša lai fchis tafes eepakajoht un ohšinas ari flahd peeleefoht. Kaufmans ari to paklaufija, bet abas ohšinas cetina fewifchki papihri. War nu gan dohmaht to kaunu, kad winam pahrnahufcham par tahm eetihdahm ohšinahm stahstija. J. K.

Vadohms.

„Tam kas no Lewis labi runa, tam pateizees, bet kas no Lewis flikti runa, tam pateizees jo firfnigaki. Laba dširde- fchana Lewi dara lepnu, bet flikta pašemigu, tadeht tam pa- teizees firfnigaki.“ R. W.

Atbildeams redakchrs Ernst Plates.